

VĚSTNÍK

P. b. b.

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku

Adresa: „Věstník“,
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

Majitel, vydavatel, nakladatel a rozmnožování: Čs. lidové sdružení v Rakousku. Za obsah odpovídá Antonín Svoboda, Všichni: Pelzgasse 17, 1150 Wien.
Eigentümer, Herausgeber, Verleger und Vervielfältigung: Tschechoslowakische Volksvereinigung in Österreich. Für den Inhalt verantwortlich: Anton Svoboda.
Sämtliche: Pelzgasse 17, 1150 Wien, Erscheinungsort Wien, Verlagspostamt 1150 Wien.

Jsou, jsou na poloce rácta,
jsou, jsou na poloce raci-

R.XXIII.

NA RACÍCH.

1976/5

Modlitba, abychom se naučili čekat

A žádná odpověď nepřichází. Dopis by tu už přece musel být. Ne, teď už to nevydržím. Pane, bolí mě, že musím čekat. Pořád čekat. Čekat na listonoše, čekat na nové pokyny, čekat, až se urovná malá nepříjemnost, čekat na autobus. Čekat ... na všechno.

Už stokrát jsem tě chtěl, Pane, prosit o milost trpělivosti. Ale i zde musím čekat... Tak rád bych viděl, aby trpělivost a vůbec všechno ostatní přišlo už dnes. Aspoň v tom nádherném, ideálním světě, který si sám stavím. V mém světě, ve kterém by bylo vyloučeno jakékoliv zpoždění.

Ach, Pane, rád bych znovu našel trochu smyslu pro přírodu, trochu smyslu pro její rytmus. Abych uznal, že plody potřebují slunce. Že lidé potřebují spánek. A že odpověď potřebuje přemýšlení a klid. Abych uznal, že je třeba devíti měsíců, než se narodí dítě. A deseti nebo dvaceti let, aby byla napsána kniha, kterou bych nejraději viděl už teď před sebou dokončenou. Abych bez naříkání - k čemu je to platné! - počítal se zpožděním, které s sebou přináší povaha věci.

Abych konečně uznal, Pane, že žiji ve tvém a ne ve svém světě. Nic tím neztratím.

Pane, dej mi milost, abych si zamiloval ten zdoluhavý a plodný průběh dnů a ročních období, to nepřetržité zrání plodů a slov.

Dej mi trpělivost, abych byl schopen čekat, až trpělivost přijde.

L. Jerphagon

*Přijď, o Duše přesvatý,
darce darů přemnohých!*

Zapírají skutečné poměry

Mezi slovenskými katolíky koluje t.č. "Otevřený dopis", který vyslovuje těžká obvinění proti "kněžskému hnutí", podporovanému režimem,

zvanému "Pacem in terris". List pranýřuje především skutečnost, že toto sdružení jako nástupnická organizace pověstných "mírových kněží" zrazuje zájmy církve a věřících, že denuncuje duchovní jiného smýšlení, a že všeobecně dělá pomahače církevní politice, která směřuje k likvidaci církve. "Otevřený dopis" byl zaslán všem ordinariátům a ostatním církevním institucím jakož i na různá státní místa.

Tento "Otevřený dopis" navazuje na výsledky zasedání "Pacem in terris" v Olomouci, kde ve svém projevu místopředseda ústředního výboru Národní fronty prof. Tomáš Trávníček řekl doslovně: "Vše musí být dokončeno v marxismu-leninismu. Náboženství musí být likvidováno. Bůh nesmí více existovat. Posluchači při této řeči neodporovali, ba i tleskali. V "Katolických novinách", nyní vydávaných kněžími sdružených v "Pacem in terris", byl uveřejněn úplný text projevu - bez komentáře. "Stali jste se tribunou, se které ateisté veřejně prohlašují, že chtějí likvidovat Boha", praví se dále v "Otevřeném dopise". Potom se zdůrazňuje, že nikdo neočekává od "Pacem in terris" politickou opozici. Církev nyní již takto nejedná. "Ale proč se neodržíte víry?" praví se dále. Proč nemluvíte o víře? Proč ji nehájíte? Proč děláte, jako byste neprávem neviděli?" Členstvo "Pacem in terris" prý užívá různá privilegia, ale neprotestuje prý ani jedním slovem proti tomu, že vyučování náboženství je sotva možné. "Co jste psali během 25 let o náboženské výchově dětí?" Studenti jsou vystaveni šikanování pro víru, ale "Pacem in terris" je nijak nepovzbuzuje. Zaměstnanci se obávají jít do kostela. Umírající v nemocnicích nemohou být úsmířeni s Bohem. Věřící vzdychají a pláčejí, ale "Pacem" dělá, jako by nic nevidělo. Snaží se o zastření stavu před veřejností a cizinou. Poukáže-li se v cizině na skutečný osud církve v ČSSR, pak odsoudí "Pacem in terris" ty, kteří tak činí, a "Pacem" hned na povel dementuje. Tak tato organizace kryje před cizinou nespravedlnosti naproti věřícím. Tím umožňuje porušování svobody, zákonů a ujednání v Helsinkách." Místo aby hlásala evangelium a hájila víru, předkládá "Pacem" světu resoluce se slovy: "Máme vše, ledničky, chaty, auta. Vše je v nejlepším pořádku." Světová veřejnost se snad takovým prohlášením mate, ale v zemi prý každý ví, co si má o "Pacem in terris" myslet.....

PAPEŽ VARUJE PŘED tuze velkou touhou po blahobytu...

Kardinál König: Společnost bez ideálů znemožňuje demokracii...

KARDINAL KONIG: NE JEN VOLIT, ALE TAKE SPOLUROZHODOVAT VE STRANĚ

240 delegátů sjezdu organizace "Mannerbewegung" v Salzburku se ve společné resoluci vyslovilo proti jakémukoliv omezování nebo znesnadňování vyučování náboženství....

Ve svém proslovu na téma "Společenská politika z víry" se zabýval kardinál mezi jiným možnostmi k prosazení společných cílů katolíků, zamítl však "katolickou stranu" v zemi, jejíž obyvatelé jsou z 90 procent katolíci. Tu nemůže taková strana sloužit integraci...

Biskupové nechtějí dělat politiku ve smyslu denní politiky, mají prý ale právo vyslovit svůj názor tam, kde jsou přesvědčení, že musí promluvit, je-li to vhod nebo ne, přinese-li to úspěch nebo ne...

Církev - to nejsou jen biskupové. Biskupové jsou jen tak silní, v jaké míře za nimi stojí lid.

Katolíci mají však v politických stranách také spolupracovat, aby spoluurčovali politiku své strany...

Dále vyslovil kardinál mínění, že by právě v poslední minulosti mnohé mohlo být jiné, kdyby se katolíci v socialistické straně silněji hlásili k slovu...

Dr. König také litoval, že nová cesta rakouské církve po roku 1945 vedla u mnohých katolíků k nepolitickému postoji. Státní občan se nemůže vyhnout politice: je lépe také rozhodovat než být též jen "postižen".

Na otázku, co může jednotlivec dosáhnout svojí aktivitou ve stranách nebo organizacích, promluvil kardinál o masových sdělovacích prostředcích: I zde nemusíme bez vůle přijímat vše co se nám předkládá: na časopisy, rozhlas nebo televizi můžeme reagovat /protestními/ dopisy...

/Nejste-li spokojeni s rozhlasem nebo televízí, volejte "Kundendienst": 82 36 71. /

KONFERENCE OAAB pod heslem "Mehr Mensch - weniger Apparat" se konala v Stadthalle. OAAB se vyslovuje též pro delší dovolenou, vytvoření kapitálu v rukou pracujících, avšak i pro výkon a morálku i charakter v politice /dr. Taus/. -- Dojemná oslava 1. května následovala konferenci v přeplněné "Halle B" v Stadthalle..

NOVÍ KARDINÁLOVÉ. Dne 24. května bylo 20 nově jmenovaných kardinálů uvedeno v jejich úřad /jeden z nich je "in pectore"- jeho jméno zůstává tajné/. Kardinálské kolegium je opět plnopočetné; 120 členů, kteří ještě nedosáhli 80 let, se může zúčastnit volby papeže. Jak známo, ponechal Sv. otec při reformě volby papeže hlasovací právo dále kardinálům, aby zdůraznil význam tohoto orgánu světské církve.

Mezi novými hodnostáři je i dosavadní nuncius v Rakousku, arcibiskup dr. Opilio ROSSI, který se za své více než 15leté činnosti v Rakousku stal otcovským přítelem naší země...

Nástupcem dra. Rossiho se stává arcibiskup MARIO CAGNA, nar. r. 1911 v Piemontu v Itálii. R. 1934 byl vysvěcen na kněze, v r. 1937 vstoupil do diplomatické služby Sv. stolice. Stanice jeho činnosti: Holandsko, Peru v Jižní Americe, Itálie, Japonsko, od r. 1966 Jugoslavie...

NÁBOŽENSTVÍ SE VYUČUJE I NADÁLE V DOPOLEDNÍCH HODINÁCH - přes snahy vídeňských Socialistů přeložit vyučování náboženství na odpolední hodiny - PO PROTESTECH vídeňského arcibiskupského úřadu pro vyučování a výchovu...

POTĚŠITELNÉ JUBILEUM RAKOUSKÉHO ROZHlasu:

Na svátek Nanebevstoupení Páně 500. EKUMENICKÁ RANNÍ POBOŽNOST, vysílaná každou neděli a každý svátek od 7,30 do 8,00 hodin - ÚSPĚŠNÝ POKUS.

11. května začal příslušný parlamentní výbor debatovat o výsledku "VOLKSBEGEHREN"... a zdá se, že v tomto zákonodárném období nic nezmění, neprojeví-li SPÖ opravdu dobrou vůli. Předseda socialistické frakce poslaneckého klubu, dr. Fischer: SPÖ prý respektuje "Volksbegehren" jako projev vůle 17,92 % Rakušanů, ale většina obyvatelstva je prý srozuměna s liberalisací potratu...

PO VÝZVĚ KARDINÁLA, aby katolíci spolupracovali v SPÖ, APELUJE DR. KREISKY NA KATOLÍKY, aby více spolupracovali v SPÖ ... a byli potom - dle J. Gassnera, předsedy frakce křesťanských odborářů - odsunuty na VEDLEJŠÍ KOLEJE, kde nemají co mluvit...

XX Zdražení v dubnu "jen" 7.7 %... XX

ZEMĚTŘESENÍ V CELEM SVĚTĚ: Mimo hrozné zemětřesení v severní Itálii /mezi 6. - 17.5. více než 70 otřesů v sovětské Střední Asii, Jižní Americe Turecku

Přes potíže s UNO-CITY, BAURING, VÍ-
DENSKOU VŠEOBECNOU NEMOCNICÍ je prý
Vídň jedno z HLAVNÍCH MĚST SVĚTA a
V ŽADNÉ JINÉ METROPOLI SE NEDĚLÁ TO-
LIK JAKO VE VÍDNI - pravil dr.KREISKÝ
- Špatně plánovaná stavba Všeobecné
nemocnice prý není "žádná politická
katastrofa", omlouvá kancléř, "nýbrž
něco, co se stává všude..." ...

Ministr sociální péče oznamuje
NOVA ZATÍŽENÍ - oznamuje se přání
po ročně se zvyšujícím POPLATKU
ZA ROZHLAS A TELEVISI /"pro další
'zlepšení'"/ - ministr financí
oznamuje pravděpodobně ZVÝŠENÍ
DEFICITU z 37 miliard na 40 až
45 miliard šilinků - BUDEME PRŮ
MUSET "VZÍT NA SEBE OBĚTI"!!!

V Rakousku máme stále ubývajícím po-
čet cizích dělníků a stoupajícím po-
čet nezaměstnaných - máme i nezaměst-
nané akademiky...

DŮCHODY ZEMĚDĚLCŮ budou konečně
/postupně/ ZVÝŠENY - mnozí se snad
zvýšení ani nedočkají.....

V budoucnosti bude možné "KOUPIIT"
VYŠŠÍ DŮCHOD a DOPLACENÍ chybících
"dob"...

Nadstranický "FAMILIENVERBAND"
PROTESTUJE PROTI NIVELISACI "RODIN-
NÝCH PŘÍSPĚVKŮ - PŘÍSPĚVEK PRO TŘETÍ
DÍTĚ JE NÍŽŠÍ NEŽ PRO PRVNÍ A DRUHÉ..."

Od r. 1970 máme o 13.354 úředníků
víc, ale nebyly tu prostředky pro
zvýšení nejmenších důchodů a "sel-
ských důchodů"...

SPÖ se vyslovuje pro "LEPŠÍ POLI-
TICKOU VÝCHOVU" SVÉ MLÁDEŽE - patrně
aby při příštích volbách 'správné' vo-
lila...

SPÖ se vyslovuje také pro "VELKOU
SOCIÁLNÍ OFENSIVU" /s velkými obět-
mi??/ a pro získání 8.000 nových
členů do prázdnin /v Dolních Rakou-
sích... Tu je třeba velké "ofensivy"!

SPÖ se však nevyslovila pro po-
trestání viníků z řad své mladé gene-
race, kteří se přičinili o zpusťoše-
ní španělské cestovní kanceláře ve
Vídni na podzim 1975...

VÍCE UMRTÍ NEŽ PORODŮ: V roce 1975
bylo v Rakousku 93.757 porodů /1974:
97.430/, uzavřeno o 2.754 sňatků méně
/5,6 %/ než r. 1974/. Počet úmrtí
stoupl loni o 1,8 %. - Rok 1901 byl
naposledy rekordním rokem v porodech!

TÝDENÍK "DIE FURCHE" bude díky
biskupské konferenci vycházet dále!
2.5. byl kapucín P. LEOPOLD Z CASTEL-
NUOVO V DALMACII, náležící kdysi k ra-
kouské monarchii, prohlášen za BLAHO-
SLAVENHO...

9. května se modlili věřící v ce-
lém světě o dorost v duchovních povol-
ání ...

PŘED DVACETI LETY BYL DR. KONIG JME-
NOVÁN VÍDENSKÝM ARCIBISKUPEM /10.5./

RAKOUSKÁ KATOLICKÁ MLÁDEŽ vyzpívala
při letošní "STERNSINGERAKION" skoro
34 milionů šilinků, to je o necelých
19 procent více než loňského roku!

"NEDELE SDELOVACÍCH PROSTŘEDKŮ"
byla letos stanovena na 30. květen...

Svatý Otec a biskupové varují i-
talské katolíky před komunismem -
doufejme, že varovná slova nejsou
marná...

Krev sv. Januária, mučedníka
z Neapole /+ r. 305/, se letos ne-
stala tekutou - po prve po více než
140 let -- věřící lid v tom vidí
"špatné znamení"...

"KOMUNALNĚ POLITICKÝ KONGRES" lido-
vé strany se konal v Neudörfl v Bur-
genlandu. Schůzka 700 starostů z řad
ÖVP - největší podnik lidové strany
v poslední době - se vyslovuje pro
"POLITIKU PRO OBČANY"...

SJEZD CDU V HANNOVERU ZA ÚČASTI
DRA. TAUSE A DALŠÍCH PŘEDSEDŮ KŘEST.
DEMOKRATICKÝCH STRAN: PRO SVOBODNOU
EVROPU A BOJ PROTI KOMUNISMU.....

Telegraficky:

Kardinál König pro užší spolupráci
mezi církví a sportem - Sporný film
o Ježíši, původně plánovaný v Dánsku,
má být natočen ve Švédsku - Stane se
Vídň střediskem islamu? - Nový ná-
boženský kurs v rakouském rozhlase
od ledna 1977: "KOMU VĚŘIT?" - 15 mi-
lionů MALOMOCNÝCH ve světě - libera-
lisace potratu nyní i v Západním Ně-
mecku /díky SPD-FPD?/- Nová "křest.
lidová strana" v Bavorsku - V 61 ze-
mích světa klesají porodů - stále
více odpůrců proti potratům v USA -
V 19 jihoamerických zemích vojenská
diktatura nebo podobný režim - Jen
v 2 % všech zemí pravá svoboda tisku -
V americkém volebním boji kandidáti
na presidentský úřad nyní zdůrazňují,
že věří v Boha... Libanon bojuje dále
- I v africké Rodeši se rozpoutává
válka - V africkém státě "ČAD" za-
vražděn francouzský jezuita, dřívěj-
ší guvernér, na cestě od oltáře -
Jižní Vietnam se stal zemí, která se
"zahalila do tmy komunismu" - Etiopie
/Habeš/na cestě ke komunismu? - Mše
sv. sloužena za Hitlera ve Španělsku -
Kněží, kteří se vyslovují pro sociál-
ní spravedlnost v Kolumbii /Jižní A-
merika/ nenacházejí pochopení u své
vlády.....

"Bürgerservice - ÖVP"

52 22 52

ČS. LIDOVÉ SDRUŽENÍ, sekretariát,
Víděň XV., Pelzgasse 17/1, přízemí:
úřední hodiny a půjčování knih každý
PRVNÍ a TŘETÍ ČTVRTEK od 19 do 20 ho-
din. **Čtenáři!** U nás najdete hodnotné
knihy! Mimo "světové" literatury máme
i knihy vydané Křesťanskou akademií
v Římě a různé spisy a knížky prof.
dra. J. Kratochvíla /kterému naše kni-
hovna za jeho velkorysý dar srdečně
děkuje!/
Prosíme o vrácení dávno přečte-
ných knih!

JEDNOTA SV. METODĚJE, VÍDEŇ III.,
Rennweg 63.

MŠE SV. V KOSTELE NA RENNWEGU

V neděli a ve svátek v 7 hodin /tichá
mše sv./ a v 10 hodin /s promluvou/ -
Každou třetí neděli v měsíci v 10 ho-
din rytmická mše sv.

POUTNÍ POBOŽNOSTI K MATCE SEDMI BOLESTNÉ
na KAASGRABEN, Vídeň XIX., se konají
každou první neděli v měsíci v 15 hod.

APOŠTOLÁT MODLITBY: Modlíme se, aby
pracovníci v masových sdělovacích pro-
středcích měli v úctě právo na infor-
maci. A aby tyto prostředky sloužily
v misijních zemích k podpoře práv lid-
ské důstojnosti a k jejich respektová-
ní. - Aby osobám starším věkem bylo
příznáno ve společnosti místo, jenž
jim náleží. Aby církev mohla poskyto-
vat žádoucí duchovní službu přístěho-
valcům v zemích severní Evropy.

MŠE SV. V KOSTELE NA NABŘEŽÍ, VÍDEŇ I.,
každou neděli a každý svátek v 8, 10 h.

Neustávejme se modlit za mír světa!

+++++

ORELSKÁ POUŤ DO ST. CORONA AM WECHSEL
se koná v neděli 13. června. Jízdenky
/dospělé 75 S, děti zdarma/ obdržíte
každý čtvrtek od 19,30 do 20,30 hodin
v klubovně v Pelzgasse 17 nebo na
Rennwegu 63 /tel. 72 38 484/.
Odjezd autobusů:

Víděň XV., Pelzg. 17 v 6,45 hod.,
Víděň XX., Brigittapl. v 6,45 hod.,
Víděň III., Rennweg 63 v 7 hod.

Možnost výletů ze St. Corona! - Pro-
síme o brzké přihlášky!!

POUTĚ JSM v LETOŠNÍM ROCE

22. srpna: HAFNERBERG /autobusem/
11. září: MARIAZELL /autobusem/
Blížší bude včas oznámeno.

**VII. ODBOR JSM: VESELE ZAKONČENÍ PŘED
PRÁZDNINAMI S JENDOU SEĐOU** dne 11. 6.
v 19,45 hod. na Rennwegu 63a.

PŘEDNAŠKY V KLUBU, VÍDEŇ I., Juden-
platz 2/5:

11. 6., 19 hod.: "Grafologie - co
lze vyčíst z rukopisu".

25. 6., 19 hod.: "Rozdíl mezi vykoup-
pením a spasením" /P. J. Novotný/

**ZAHRADNÍ SLAVNOST ORGANISACE "SOZIA-
LES HILFSWERK - ÖVP"** se koná dne
20. 6. 1976 ve Vídni XIX., Huschkag. 1a.
V 10 hodin polní mše sv., potom kon-
cert, různé strakce

ZÁJEZD LODÍ DO DURNSTEINU, pořádaný
MENSINOVOU RADOU, se koná v neděli
27. června. Odjezd v 6,45 hodin od
Reichsbrücke. /Mši sv. lze navští-
vit v sobotu večer s platností pro
neděli/. Cena 120 šilinků. Hraje
hudba "ŠOHAJ". Jízdenky obdržíte
v Pelzgasse 17 v úředních hodinách.

NAŠI JUBILANTI

Markéta FRIEDRICHOVÁ -
Zdeňka KŘIVÁNKOVÁ -
Aloisie MACKOVÁ - Anna
ACHEROVÁ - Marie PLU-
HOVSKÁ - Amelie UHRVÁ
Vlasta VEJPUŠTKOVÁ -
Jarmila BOCKOVÁ - Anna
DUŠKOVÁ - Anna KNAP-
KOVÁ - Anna NOVOTNÁ -
Anna VÁVROVÁ - Karel
BÁRTEK - Jan NĚMEČEK -
Jan VÁVRA Všem
jmenovaným i nejmeno-
vaným přátelům k na-
rozeninám jakož i

MANŽELŮM F. a M. DVOŘÁČKOVÝM K JE-
JICH STŘÍBRNÉ SVATBĚ PŘEJEME HOJNOST
BOŽÍHO POŽEHNÁNÍ!

Na věčnost nás předešli:

Pan Josef DŘEVO s CHOTÍ. R. I. P.

Vážení přátelé, děkujeme srdečně za
dary na tiskový fond "Věstník"
/s prosbou o Vaši další přízeň/ a
za povzbuzení! Neméně vděční jsme
za návrhy, věcné námítky /netřeba
mlčet po léta! / atd. Rádi uvážní-
me příspěvky každého druhu, hodící
se do rámce tohoto listu. - Prosíme
o oznámení změny adresy!

Co se událo...

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY na Rennwegu
na Bílou sobotu a Hod Boží veliko-
noční, za účinkování sboru JSM a
účasti Orlů v stejnokrojích místo
onemocnělého P. Dominika sloužil
P. J. Novotný - účast věřících byla
jako obvykle...

Co se událo...

IV. ODBOR JSM konal svoji tradiční JARNÍ POUŤ tentokrát do zvláště zajímavého místa - premonstrátského opatství GERAS v Dolních Rakousích..

VII. ODBOR JSM konal - v nové klubovně JARNÍ VESELICI...

První neděli v květnu začaly opět tradiční POUTNÍ POBOŽNOSTI NA KAAS-GRABEN - Kazatelem je opět náš neúnavný P. Vojtěch - při první pobožnosti účinkoval zase jako každoročně sbor JSM...

VI. ODBOR JSM spolu s místním odborem Českého srdce v XVII. okrese pořádá OSIÁVU DNE MATEK za účasti P. Dominika a účinkování sboru JSM...

JEDNOTA ORLA II. konala svůj JARNÍ VÝLET do VORAU-HERBERSTEIN ve Štýrsku.

MLÁDEŽ JSM v rámci své "pestré činnosti" vyslala krojovanou taneční skupinu na mezinárodní setkání mládeže...

PRVNÍ SV. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ ČESKÉ ŠKOLY se konalo ve svátek Nanebevstoupení Páně v kostele na Rennwegu...

POUŤ do MARIA LANZENDORFU se konala v neděli 30. května...

VALNÁ HROMADA ČESKÉHO SRDCE se konala 15. května. Na živé schůzi této celomennšínské organizace předsedou znovu zvolen byl kr. J. Brůha, místopředsedy kr. F. Buchal a kr. J. Terber...

VALNÁ HROMADA JEDNOTY SV. METODĚJE původně stanovená na 24.4., pro náhlé onemocnění předsedy, dp. P. Dominika, však odložena/ se konala dne 22.5. v klubovně VII. odboru JSM. V čele nezměněného výboru stojí i nadále P. Dominik jako předseda. Ve své duchovní zprávě poukázal mezi jiným na velkou práci českých kněží pečujících o duševní blaho krajanů ve Vídni - 4 kněží a 2 řeholníci z kongregace Těšitelů, 1 z kongregace salesiánů a 1 z řádu jezuitského.... V roce 1975 bylo v českém kostele na Rennwegu, kde se slouží mše sv. za dobrodince a zemřelé členy Jednoty, rozdáno 26.000 sv. přijímání, pokřtěny 3 děti, 3 dvojice vstoupily do stavu manželského a 16 dětí přijalo první sv. přijímání.... Velká je též práce s mládeží JSM a všestranná její činnost... A velmi tíživá je starost o udržení kostela na Rennwegu, jehož vnější zdi a přilehlé budovy byly loňského roku s velkým nákladem - díky šlechetným dobrodincům - opraveny..... Schůze vyzněla zapřením "Bože, cos ráčil..."

Po schůzi vzácný host, P. Hronek, ředitel duchovního domu "Velehrad" v San Martino v Jižních Tyrolích, líčil přítomným poutavým způsobem své zkušenosti jako misionář mezi In-

diány v Argentině a ostatní Jižní Americe, kde ztrávil 26 let..... Těšíme se, že příležitostně uslysíme více! EH.

ČTENÁŘI NAM PIŠÍ

DVĚ POZNÁMKY...

V dubnovém čísle je řeč o divotvorné ikoně, zvané Maria Pötsch. Chci poznamenat, že toto je německý pravopis toho jména. Bylo by dobře zjistit, která zní přesně původní jméno vesnice, která náležela bývalému uherskému území.

Druhá poznámka je zasmušilá. Vypravuje se také o tom, jak prý vznikl hrad Orlík. A tak končí vyprávění: Na příkrém úbočí ční hrad, jenž Hraboně ORLÍKEM nazval. Pod mohutnými zdmi jeho hučí Vltava, jsouc stálým svědkem obrácení loupežníka Hraboně". - Ano, tak tam Vltava hučívá; pohled z cimbuří orlického hradu byl jako ilustrací těch pohutlivých veršů: "... voda hučí po lučinách, bory šumí po skalínách." Ale ta lučina, zvaná Kukačka, už je zatopená, žádná Vltava tam nehučí, žádní plavci tam neřídí vory, které by Vltava unášela k pražskému Podskalí, jako to bývalo za našich dědů. Orlík už se zrcadlí ve velikém rybníce, který zatopil mnoho krajinného půvabu lesů a skal, jež nás těšily za našeho dětství. A tak na mne vyprávění té staré pověsti udělalo smutný dojem...

Karel Schwarzenberg

IV. SLET ČS. SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ se koná od 2. - 5.7.1976 v Curychu ve Švýcarech. Informace u činovníků Sokolských Jednot!

V. Naardenské setkání a Kongres Komenského se konají od 9. - 11.7.1976 v "Haus der Begegnung", D-624 Königstein/T., Frankfurt/M., BRD. Přihlášky tamtéž. -- POUŤ K SV. METODĚJI V ELLWANGEN, BRD., se koná 11.7.1976. Přihlášky: "Velehrad", D-8 München, Klenzestrasse 66.

KDE JE SKRYTO ŠTĚSTÍ? V malých úsluhách - ve zdvořilých způsobech - ve vlídných slovech - v přívětivém úsměvu - v přátelství - v lásce k bližnímu -----
NEZAPOMÍNEJME OBĚTI ZEMĚTŘESENÍ X
V CELEM SVĚTĚ: "CARITAS" - konto X
pošt. spořitelny: 7.700.004. X

DR. JANEZ KREK, VELKÝ SLOVINEC (1865-1917)

Bojovník za svobodu Jihoslovanů a zakladatel Orla

V dějinách lidstva často nastávají chvíle, v nichž možno užít slov Písma: "Velebíme Tebe, Otče, Pane nebes i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi je nedospělým." Tato slova v plné míře platí o největším synu z národa Slovinců, Janu Krekovi, jehož 110. výročí narození připadlo na 25. prosinec l.r.

V době, kdy zhoubné směry protikatolické zachvátily také národ slovinský, tehdy vystává národu v Krekovi neohrožený a houževnatý obhájce věčných pravd Kristových. Krek si brzy získává přízeň a lásku nejen prostého lidu, ale i inteligence, kteří jdou věrně za svým vůdcem, důvěřují mu a neopouští ho v těžkém boji proti zhoubnému vlivu nepřátel Kristovy nauky. Krek nikdy důvěru lidu nezklamal, stal se vytrvalým zastáncem jeho práv, stal se opravdovým tribunem svého národa.

Dr. Janez /Jan/ Evangelista Krek narodil se roku 1865 jako syn učitele ve Sv. Řehoři v Slovinsku. Otec mu brzy zemřel a jeho matka byla nucena živit šest sirotek z výnosu malého obchodu. Krek prožil své mládí v chudobných poměrech. Od své matky se naučil dvěma vzácným vlastnostem: Lásce k chudým a smyslu pro praktickou organizaci. Jeho celý život ovlivňovala zásada Kristova: "Milovati budeš Pána svého, z celého srdce svého, celé duše své a ze vši mysli a bližního svého jako sebe samého. Studoval gymnasium a bohosloví v Lublani ve strastiplných poměrech a vysoká studia ve Vídni, kde dosáhl doktorátu teologie a filosofie. Krátkou dobu byl kaplanem, ale pak se stal profesorem bohosloví v Lublani.

Krek organizoval Slovinců v duchu Kristova učení: "Hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti Jeho a toto všechno vám bude přidáno!" Když mladý a nadšený kněz se vrátil z vídeňských studií, pojal v geniálním svém duchu smělý plán sdružit své krajany - dělníka, rolníka, živnostníka - pod praporem křesťanské myšlenky sociální. Jeho silné, nezdolné vůli brzy se podařilo uskutečnit tento úmysl. Kolem Kreka se seřadila skupina věrných nadšenců, řady rostly organizace Slovinců stala se vzornou. Jiskru nadšení vnesl Krek i mezi mlá-

dež, aby i na poli kulturně-tělovýchovném národ slovinský pozvedl, když stávající všennárodní tělocvičnou organizaci Sokol ovládly - bohužel - proti katolické živly, s kterými se již ve Vídni setkal a tyto snahy v národě se ho těžce dotýkaly...

Dr. Krek byl neobyčejně vzdělaný, ovládal také osm řečí. Byl mimořádně skvělým řečníkem. Zaujal řečí každého, nadchl a všeobecně se ví o tom, jak slavné jeho projevy byly ve vídeňském parlamentě. Říšským poslancem byl zvolen od roku 1897. Napsal vědecký spis "Socialismus" a kriticky v něm probral teorie Marxovy a zdůvodnil zásady křesťanského socialismu. Uveřejnil nesčetné množství článků a brožur.

Dr. Jan Krek nebyl jenom teoretikem, nýbrž především organisátorem, zastáncem prostého lidu. V první řadě se snažil zlepšit svízelné postavení středních stavů. Dělníky organizoval v silných svazech, které nejen zastupovaly stavovské zájmy proti nesvědomitým zaměstnavatelům, nýbrž také z vlastních příspěvků členstva byly zakládány fondy pro nemocné a nezaměstnané. Poněvadž viděl, jak dělnictvo je šizeno a připravováno o svoji mzdu lichvou s potravinami a zbožím, zakládal dělnická konsumní družstva. Podobně pracoval i pro rolníky, pro něž zakládal nákupní a obchodní zádrhu.

Před vystoupením Krekovým nebylo v zemi žádných spořitelen a záložen. Lidé často byli vykořisťováni peněžitými magnáty, kteří půjčovali na lichvářské úroky. Proto heslem Krekovým bylo: V každé farnosti se musí založit spořitelna a záložna dle systému Raiffeisenova. Takových raiffeisenek bylo založeno činností Krekovou mezi Slovinci mnoho set a lidský blahobyt se tím zvětšil. Ale Krek dobře pochopil, že nestačí jen hmotný blahobyt lidu, nýbrž že je nutno především zabezpečit rozkvět kulturní činnosti v celém národě. Národ bez vlastní kultury zahyne a proto kromě kulturně tělovýchovných jednot zakládal také speciální vzdělávací, zábavní a čtenářské spolky. Tak se stalo vlivem Krekovým, že národ Slovinců i při malém počtu příslušníků velmi účinně zasahoval do politických poměrů bývalé rakouské monarchie...

Vladimír Richter

Ve spisu "SLOVANSKÝ SVĚT" prof. Lubora Niederle z roku 1909 se dovídáme:

"Také severní slovinská hranice, podobně jako východní v Uhrách, je dnes v plném rozkladu. Zde poslední dobu Němci v Korutanech a Štýrsku, cvládající úřady a školy, tak postupují, že Slovinců, hlavně v oblasti korutanské, silně ubývá. V Korutanech roku 1890 přihlásilo se Slovinců 101.050, ale r. 1900 už jen 90.495 a Slovinci se obávají, že zde příští generace bude germanisována..."

Pokud se vzdělání týče, Slovinci stojí v Rakousku před Poláky, Rusy i Srbochorvaty, majíce jen 23,9 procent analfabetů...

Čechové a Slováci. Paragraf 23.

Statistika. Úřední sčítání příslušníků českého národa v německých končinách Čech, Moravy, Slezska, ve Vídni /rovněž jako Slováků v Uhrách/ dalo se často na úkor české národnosti tím, že nemorálním nátlakem nuceni byli lidé odvislí místo české řeči mateřské a rodinné udávati německý jazyk obcovací. Proto při výpočtu síly českého národa bude vždy nutna značná korektura výsledků úředních... Ale Čechů a Slováků ve Vídni odhadl A. Štěpánek na 385.000 /roku 1900!/. ..."

Janošík

Horská dědinka Těrchová na Slovensku je rodištěm hrdiny Janošíka, opředěného nesčetnými pověstmi.

Tak vypravuje lid: Janošík byl synem chudých rodičů. Studoval v Trnavě na kněze. Panstvo žádalo po otci za syna studenta poplatek. Otec neměl ani groše. Poslal k zemanovi /svému pánu/ syna, který měl zemana požádat o sečkaní. Bezcitný zeman kázal Janošíka spoutati a zbítí. Janošík se nedal - prohlásil se pyšnému panstvu se mstítí.

Dal se ke "zbojníkům" nebo jak se říkalo k "horním chlapcům". Dvanáct jich bylo: Janošík, Surovec, Ilčík, Adamčík, Hrajnoha, Potůček, Uherčík, Garaj, Tarko, Mucha, Ďurica, Michalčík. Žili v horách, skrývali se po lesích. Měli stejné zelené košilky, šedivé kalhoty, opasky, krpce /obuv řezaná z jednoho kusu kůže na přepínání/ s černými řemínky; na hlavě nosili širáky, na rameni pušku a v ruce "valašku" /sekyrka na holi/. Příisahou byli vázání vespolek.

Co dělali?... Bohatým brali - chudým dávali. Panstvo se před zbojníky trásl, poddaní k nim mělo důvěru. - Horní chlapci přepadli zámek, ohlásili se pánu, před očima jeho pobrali pušky, zlaté i stříbrné věci, dukáty, to-lary, sukno, plátno, dobytek vyvedli

z chlévů - a táhli do hor. Tak činili pyšným, bezcitným "pánům". Dobrých, kteří sami lidem potřebným dávali, nechal na pokoji.

Marně stíhali "hajduci" a vojáci Janošíka!

Až jedné zimy zrazen byl Janošík. Přišli hajduci s provazy a okovy a Janošíka se zmocnili. Odvedli ho na zámek v Hrachově, později uvězněn byl v Liptovském sv. Mikuláši. Tamtéž byl souzen a odsouzen k smrti provazem.

Příbuzní Janošíkovi žijí na Slovensku podnes... /Z Kalalových pověstí/

POSVÍCENSKÁ HUSA

Kikibio byl sluhou bohatého pána. Ko posvícení dal si pán připravit husu. Kikibio dal do zlata upečenou husičku na mísu a již s ní chtěl vyběhnouti z kuchyně, když tu přiběhla paní Helena, komorná v zámku, a tuze Kikibia prosila o husí stehýnko. Kikibio marně vysvětloval, že není možná vyhověti její žádosti. Tak dlouho prosila paní Helena, až Kikibio vyloupil husí stehno a podal paní Helerě.

Pán obracel husu, obracel a posléze se zeptal: "Což Kikibio, ta husa měla jen jednu nohu?" "Ano, pane, druhá neměla," zalhal si sluha. Pán se usmál a více neřekl. - Po obědě kázal osedlati koně sobě a Kikibiovi. Vyjeli k rybníku. Na louce u rybníka stály husy na jedné noze. "Vidíš, pane, tu ty husy mají také po jedné noze," chopil se příležitosti Kikibio. Pán se usmál a silno zahvízdl. Husy se ulekly a honem se postavily na obě nohy. Ale Kikibio se nedal zmásti. Povídá: "Pane, kdybys byl na upečenou husu hvízdal, možná, že by také byla ukázala druhou nohu." Pán se zasmál a zahrozil svému šibaloovi...

Jak Pán Ježíš stvořil skřivánka

Jednou se ubíral Pán Ježíš se svými apoštoly polem, na němž sedlák orál. Slunce pražilo, koně těžce táhli pluh. Rolníkovi kanuly krůpěje potu s čela. Pánu bylo oráče líto. Chtěl ho potěšit. Shýbl se pro hroudu, na niž skanul pot oráčův; sevřel ji v dlaní, dýchl na ni, pohleděl k nebi - otevřel dlaně; z ní vzlétl malý ptáček. Vznášel se vysoko nad širé lány a z hrdélka tisíce perliček strásal. "Toho měj, rolníče, ku potěše!" řekl Pán.

Od té doby je skřivánek společníkem sedláků v poli pracujících...

